

Volgende stap in scherper sorteren

De handel vraagt steeds zwaardere alstroemeria's. Het valt niet mee om aan die vraag te voldoen. Deels is dat een kwestie van scherper sorteren. Met de hand gaat dat redelijk, maar zeker bij oudere gewassen kan een machine dat beter. Na de Florastar van Havetec, is nu met de Furora van Bercomex een nieuwe stap gezet in de automatisering van de alstroemeriateelt.

Joef Slegers

jslegers@hortipoint.nl

Alstroemeria is een bloem die erg varieert in gewicht en kwaliteit. Voor dit gewas ging lange tijd de stelregel op: 'Het geld wordt verdiend in de kas, maar weer weggegooid in de schuur'. Er bestonden immers maar twee kwaliteitsklassen: A1 en A2. In die A1 zat nog een 'A1 extra' verscholen, maar die kwam er niet uit. Het bleek echter dat het hogere marktsegment bereid was om meer te betalen voor deze kwaliteit. Of anders gezegd: de lagere kwaliteit werd steeds minder betaald.

Een jaar of vijf geleden is First Class in het leven geroepen, een kwaliteitskeurmerk voor alstroemeria's met vijf bloemen aan een zware steel. Deze kwaliteit voldeed aan de vraag van de handel. Het was echter lastig om voldoende aanbod te krijgen.

Eerste stap

De eerste stap in het sorteren van alstroemeria was al in 2002 gezet met de sorteermachine van BTM. Deze was afkomstig uit de trosrozenteelt en kon met een paar aanpassingen ook in de alstroemeria's worden ingezet. Hij kon knoppen tellen en verschillende lengtes, steeldikten en kromming sorteren. In totaal hebben zes alstroemeriatelers deze machine aangeschaft.

Inmiddels hebben bijna alle telers deze machine weer de deur uit gedaan. De onderhoudskosten liepen op, er zat geen ontwikkeling meer in de software, en de kwaliteit van de bossen en de arbeidsbesparing vielen tegen.

Overigens is Erik Koole uit Honselersdijk, de enige teler die nog met deze machine werkt, zeer tevreden. „Ik denk dat de verwachtingen te hoog waren. Je moet niet denken dat het een volautomatische sorteerder is. Je moet inderdaad wat voorsorteren en de machine goed onderhouden, dan draait het perfect. Wil je meer, dan heb je een röntgencamera nodig.”

Die röntgencamera kwam in 2009 met de nieuwe sorteerder van Havetec, de Florastar. Deze is met een tiental alstroemeriatelers gezamenlijk ontwikkeld. De Florastar werkt met röntgen, waardoor hij beter de knoppen kan tellen. Vaak zijn de knoppen namelijk bedekt door het blad. Bovendien kan hij nauwkeuriger op gewicht sorteren. Deze machine staat op drie bedrijven. Het voordeel is dat hij ook in andere gewassen te gebruiken is, dus er zit meer ontwikkeling in.

De nieuwste sorteerder is de Bercomex Furora uit 2011, afkomstig uit de tulpenteelt. Deze wordt gebruikt bij Van Veen Alstroemeria in Schipluiden (zie kader). Een groot verschil met de Florastar is dat de Furora automatisch verenkelst en hangend sorteert. Aanvankelijk had het hangend sorteren tot gevolg dat er meer bloemen uit vielen, maar door het gebruik van andere rubbers in de grijpers ligt de uitval nu onder 1%, aldus Bercomex.

Tien uur per dag draaien

De Florastar en de Furora laten zien dat het bossen een stuk uniformer kan. Ze moeten wel tien uur per dag kunnen draaien, anders zijn ze niet rendabel. De minimale bedrijfsoppervlakte voor het gebruik van een sorteermachine wordt geschat op 2,5 ha. De meeste alstroemeriabedrijven zijn echter te klein om van deze ontwikkeling te kunnen profiteren. Op dit moment zijn er nog zo'n 35 alstroemeriatelers in Nederland, waarvan ongeveer tien zich een dergelijk apparaat zouden kunnen veroorloven. De anderen sorteren gewoon met de hand. Met de hand is het mogelijk om de zwaarste kwaliteit te leveren, mits er een jong gewas staat. Zo hebben vier van de zes telers

Ervaring

Fedor van Veen, alstroemeriateler in Schipluiden

'De bossen zien er heel strak uit'

„De alstroemeria is niet zo uniform als een pakje boter, maar daar willen we wel naar toe”, zegt Fedor van Veen, alstroemeriateler in Schipluiden. Sinds april draait hier de nieuwe Furora-sorteermachine van Bercomex, de eerste in de alstroemeriateelt.

De belangrijkste reden om deze machine aan te schaffen was de opbouw in modules. „Daarmee konden we de machine aanpas-

sen aan onze wensen”, zegt Van Veen. „We hebben bijvoorbeeld vijf bosstations. Zo kunnen we precies de capaciteit halen die we nodig hebben.”

De Furora bleek verrassend goed in te passen in het logistiek systeem dat al zes jaar in de kas draait. „Het leek of hij erop gemaakt was. We hebben alleen een afvoerbandje hoeven in te korten. Dat was overigens meer geluk dan wijsheid.”

De investering is gebaseerd op

arbeidsbesparing. De machine spaart vier mensen uit: drie bij het verenkelst en een bij het inhoezen. Volgens de teler is het inleggen heel simpel geworden. De werknemers hoeven alleen de bloemen een beetje losjes uit te spreiden en te zorgen dat de band vol loopt. Verder is Van Veen gecharmeerd van het hangend sorteren. „De camera kan de bloemen dan van alle kanten bekijken. Overigens komt er zowel bij de

Furora als bij de Florastar een goede bos uit.”

De laatste check

De Furora is uitgerust met een lichtkrant. Daarop kan het personeel zien wat de verhoudingen zijn tussen de lengtes, de vulgingsgraad van de band en het aantal takken per uur. Dat werkt motiverend, denkt de teler, en het is ook makkelijker om dingen bij te sturen.

alstroemeria

FOTOS: JOEF SLEEGERS

De Furora-sorteerder moet zo'n 10 uur per dag kunnen draaien om rendabel te zijn. Hij is geschikt voor bedrijven vanaf 2,5 ha.

die First Class aanleveren geen sorteermachine. Bij gewassen van vijf à zes jaar oud, zoals in de praktijk veel voorkomt, wordt met de hand sorteren een stuk bewerklijker. Daar kan een sorteermachine het goedkoper.

In theorie zouden de kleinere telers hun krachten kunnen bundelen. Daar zitten echter nogal wat haken en ogen aan. De gewassen variëren in leeftijd, de sortimenten lopen uiteen, en daardoor

is de aanvoer lastig te bundelen. Telers geven de sortering niet graag uit handen, want als er iets mis gaat staat hun goede naam op het spel. Bovendien zouden de bloemen ongesorteerd op transport moeten, wat extra kosten met zich meebrengt. Met droog transport kunnen er meer stelen op een kar, waardoor dit toch rendabel te rekenen zou kunnen zijn. Daarom onderzoeken enkele telers toch de mogelijkheid om gezamenlijk te sorteren. <

Lees een eerder artikel over de Florastar van Havetec via:

www.vakbladvoordebloemisterij.nl/aanvullingen

Bekijk een filmpje over de Furora van Bercomex op:

www.vakbladvoordebloemisterij.nl/aanvullingen

Inhoezen gaat op de ouderwetse manier: met de hand. Daar komt ook geen verandering in. „Ik heb tien rassen in verschillende sorteringen, dat is geen bulkproduct”, zegt Van Veen. „Ik wil dat iemand de bos in de handen houdt als laatste check.” Een hulp bij het inhoezen is het bos-identificatiesysteem. Dat bestaat uit een balk met ledlampjes langs de afvoerbanden. De lichtjes lopen mee met de bos. Aan de kleur kunnen de mensen zien van welke kwaliteit de bos is.

Wat de machine nog niet kan, is elke tak apart wegen. Van Veen zou dat graag willen. „Nu is de dikte een maat voor het gewicht. Dat moet nauwkeuriger kunnen.” Bercomex probeert hieraan tegemoet te komen, maar dat valt nog niet mee. Er is namelijk maar 0,18 seconden tijd om de steel te wegen, en dat is erg kort. De afwijkingen in gewicht zijn daardoor nog te groot. Van Veen wil met de sortering het onderste uit de kan halen. Daar-

mee hoopt hij de verschillende markten beter te bedienen. „Wij proberen het zwaardere assortiment te telen voor de top van de groothandel. Daarnaast gaat de normale A1 naar de Engelse retail, en de lagere klassen naar het vasteland.” De winst in kwaliteit is echter moeilijk exact aan te geven. „Ik heb het idee dat er uit de Furora een heel strakke bos komt. In elk geval, toen we net draaiden werden we gebeld door kopers: 'Wat ziet dat er strak uit.'”

Samenvatting

In de alstroemeriateelt worden diverse sorteermachines gebruikt. Daarmee is een stuk uniformer te bossen dan met de hand. Het nieuwste apparaat is de Furora van Bercomex.